

گزارش همایش

تحولات نظام بانکی و پولی

ایران و جهان

کشاورزی است.

به گزارش خبرگزاری مهر، وزیر امور اقتصادی و دارایی در هفدهمین کنفرانس سالانه سیاست‌های پولی و ارزی در تهران گفت: در مباحث اقتصادی، هدف‌گذاری زیادی از نقطه نظر این که هدف نهایی سیاست‌های پولی چه باید باشد، عنوان شده که تضمین این نظریات در خصوص رشد، اشتغال، ثبات قیمت‌ها و تراز پرداخت‌ها نشان‌دهنده توافق و اجماع در خصوص هدف نهایی سیاست‌های پولی مبنی بر ثبات قیمت‌ها است.

وی سپس به راهبرد هدف‌گذاری برای تورم و یا پایین نگه داشتن تورم در صدر برنامه‌های کشورهای مختلف اشاره کرد و اظهار داشت: یکی از دلایل کشورهایی که موافق این راهبرد هستند، عدم امکان تحمل این کشورها نسبت به هزینه بسیار بالای تورم است، به طوری که سیاست‌های پولی در کوتاه‌مدت بر متغیرهای اسمی تأثیر می‌گذارد.

وزیر امور اقتصادی و دارایی با بیان آنکه در اولویت قرار دادن راهبرد پایین نگه داشتن تورم نسبت به اهداف دیگر، اختلال در سایر اهداف اقتصادی را به حداقل می‌رساند، تصریح کرد: چنانچه هدف دولت پایین نگه داشتن نرخ اشتغال پایین‌تر از نرخ طبیعی باشد، در نهایت ممکن است مجموع اقدامات باعث بالا رفتن تورم از حد بهینه و از میزان واقعی بشود. وی عنوان کرد: بنابراین، اگر راهبرد پایین نگه داشتن تورم باشد، در سایر راهبردها کمترین اختلال را ایجاد می‌کند، ضمن آنکه این راهبرد در بالاترین اشتغال به دلیل افزایش سرمایه‌گذاری و کاهش بیکاری اختلالی را ایجاد نمی‌کند.

دکتر دانش جعفری پذیرش راهبرد هدف‌گذاری تورم را منطقی‌تر و با ثبات‌تر شدن رابطه تورم و نرخ سود بانکی

◆ هفدهمین همایش سالانه سیاست‌های پولی و ارزی با عنوان تحولات نظام بانکی و پولی در ایران و جهان در ارتباط با رشد، اشتغال و فقرزدایی در تهران برگزار شد. در این همایش که با حضور وزیر امور اقتصادی و دارایی و رییس کل بانک مرکزی آغاز بکار کرد، سیاست‌های پولی، مالی، ارزی، در رابطه با اشتغال و بیکاری، و رشد اقتصادی پایدار و بانکداری اسلامی در تعامل با رشد اقتصاد و فقرزدایی در نظام جمهوری اسلامی ایران بررسی شد.

خصوصی‌سازی، نوین‌سازی و توسعه فناوری در نظام بانکی در تعامل با رشد اشتغال و فقرزدایی، جهانی شدن اقتصاد، بانکداری بین‌المللی، و همچنین ساختار نظام بانکی، نقاط قوت و ضعف در تأمین رشد اشتغال و فقرزدایی از دیگر موضوع‌های مورد بررسی در این همایش دو روزه بود.

در این همایش از ۶۰ مقاله رسیده به دبیرخانه همایش سیاست‌های پولی و ارزی، تعداد ۱۲ مقاله ارایه شد و در حاشیه این همایش نیز دو میزگرد تخصصی با حضور صاحب‌نظران اقتصادی، استادان دانشگاه‌ها، کارشناسان و مدیران پولی و بانکی کشور در زمینه رابطه تورم و نقدینگی و خصوصی‌سازی بانک‌ها و اصل ۴۴ قانون اساسی مورد بررسی قرار گرفت.

بهترین هدیه، کاهش نرخ تورم است

دکتر داوود دانش جعفری با تشریح الزامات پایین نگه داشتن نرخ تورم در کشورمان، بهترین هدیه برای کارگران را کاهش نرخ تورم عنوان کرد و گفت: فقرزدایی روستاها در گرو توجه به قیمت واقعی محصولات

◆ بانک مرکزی در انتخاب ابزارهای پولی متناسب برای رسیدن به تورم مورد نظر باید از آزادی عمل برخوردار باشد و از سلطه مالی دولت و سیاست‌های پولی جدا شود

اعلام کرد و افزود: کشورهایی که در مدت طولانی تورم بالایی را تجربه کرده‌اند، برای رهایی از بی‌اعتبار شدن سیاست‌های پولی، به سمت راهبرد هدف‌گذاری تورم حرکت کرده‌اند. وی سپس با اشاره به پیش‌نیازهای راهبرد هدف‌گذاری تورم بیان کرد: هر چه استدلال بانک مرکزی نسبت به این هدف‌گذاری بیشتر باشد، امکان توفیق در این سیاست افزایش می‌یابد، به طوری که بانک مرکزی در انتخاب ابزارهای پولی متناسب برای تحقق این هدف و رسیدن به تورم مورد نظر، باید از آزادی عمل برخوردار باشد و از سلطه مالی دولت و سیاست‌های پولی جدا شود.

رئیس کل بانک مرکزی، وضعیت اقتصادی ایران را مثبت ارزیابی کرد

به گزارش خبرنگار ایرنا، دکتر ابراهیم شیبانی هم که در هفدهمین کنفرانس سالانه سیاست‌های پولی و ارزی در تهران شرکت کرده بود، گزارشی از وضعیت اقتصاد ایران در سال ۸۵ را ارایه می‌کرد و بهترین بحث در این باره را نرخ رشد اقتصادی دانست.

وی گفت: نرخ رشد ۵/۷ درصد برای بخش غیر نفتی و ۵/۳ درصد برای بخش نفتی که اعلام شده است، مقدماتی و برای مدت نه ماه محاسبه شده است. دکتر شیبانی در ادامه افزود: نرخ رشد اقتصادی کشور در سال گذشته، هنوز نهایی نشده و در حال محاسبه است و به زودی اعلام می‌شود. وی گفت: رشد اقتصادی جهان در سال ۲۰۰۶ با سال ۸۵ مطابقت دارد. این رشد به طور متوسط ۵/۴ درصد بود لیکن در کشورهای پیشرفته صنعتی ۳/۱ درصد، اروپا ۳/۶ درصد و آسیا ۵/۳ درصد بوده است.

رئیس کل بانک مرکزی سپس با مقایسه رشد اقتصادی ایران با کشورهای دنیا، گفت: رشد اقتصادی ایران رشد بالایی محسوب می‌شود.

وی گفت: پایه پولی ما به ۲۷۹ تریلیون و ۷۳۳ میلیارد ریال رسید که افزایش آن معادل ۵۹ تریلیون و ۱۹۱ میلیارد ریال نسبت به سال ۸۴ بود. به عبارت دیگر، ۲۶/۸ درصد رشد داشت.

رئیس کل بانک مرکزی در ادامه اجزای نقدینگی را در سال گذشته تشریح کرد و گفت: پول ۴۱۴ تریلیون و ۵۴۴ میلیارد و ۹۰۰ میلیون ریال، اسکناس و مسکوک در دست افراد ۶۱ تریلیون و ۴۵۱ میلیارد و ۶۰۰ میلیون ریال و شبه پول ۷۶۹ تریلیون و ۵۴۴ میلیارد و ۵۰۰ میلیون ریال بود. وی افزود: حجم پول در کشور در سال گذشته ۳۰/۴ درصد، اسکناس و مسکوک ۲/۲ درصد و شبه پول ۴۴/۲ درصد رشد داشت. دکتر شیبانی اظهار داشت: در همین مدت، سپرده‌های سرمایه‌گذاری مدت‌دار ۴۴/۴ درصد رشد نشان داد که از این رقم رشد سپرده‌های کوتاه‌مدت ۵/۴ درصد و بلندمدت ۸/۳۲ درصد بود.

رئیس کل بانک مرکزی گفت: ضریب نقدینگی در سال ۸۲ به میزان ۲۶/۱ درصد، در سال ۸۳ به میزان ۳۰/۲ درصد، در سال ۸۴ به میزان ۳۴/۲ درصد و سال ۸۵ به میزان ۳۹/۴ درصد رشد پیدا کرد.

وی میزان نقدینگی را هم رو به رشد ذکر کرد و گفت: این روند هشداردهنده است.

رئیس کل بانک مرکزی در ادامه سخنان خود گفت: بدهی بخش دولتی به بانک‌ها در همین مدت ۷۲۴ تریلیون و ۷۸۷ میلیارد و ۶۰۰ میلیون ریال بود. رئیس کل بانک مرکزی اظهار داشت: بانک‌های دولتی در سال گذشته بیش از ۵۶۲ تریلیون اعتبار اعطا کردند. این در حالی است که اعتبارات اعطایی بانک‌های تجاری در این مدت ۴۳۸ تریلیون ریال و بانک‌های تخصصی ۱۲۳ تریلیون ریال بود. دکتر شیبانی افزود: به عبارت دیگر، در سال گذشته ۵۶۲ تریلیون ریال

وی با تاکید بر لزوم صفر شدن استقراض دولت از بانک مرکزی، خاطر نشان کرد: درآمدهای مالی باید به گونه‌ای افزایش یابند که دولت را در مراجعه به بازار پولی بی‌نیاز کند. به گفته وزیر امور اقتصادی و دارایی، با انتخاب راهبرد هدف‌گذاری تورم، امکان اولویت همزمان سطح اشتغال، دستمزد و نرخ اقتصاد و ارز وجود ندارد و باید راهبردهای دیگر در اولویت‌های بعدی قرار گیرند.

وی بیان کرد: با انتخاب و اجرای اولویت پایین‌نگه داشتن تورم، نمی‌توان کماکان راهبردهای دیگر را در اولویت قرارداد، در غیر این صورت، راهبرد هدف‌گذاری تورم ناموفق می‌شود.

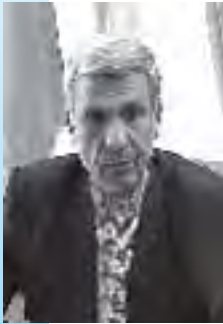
دکتر دانش جعفری در ادامه سخنان خود با بیان آنکه سیاست‌های ضدتورمی باعث عدم استفاده صاحبان ثروت از مزایای سفته‌بازی زمین، مسکن و طلا می‌شود، افزود: مشابه چنین وضعیتی برای تولیدکنندگان کوچک نیز وجود دارد، به طوری که این سیاست در جهت حمایت از اقشار پایین درآمدی موثر است.

وی تصریح کرد: سیاست ضدتورمی، سیاستی است که در جهت اشتغال و انتقال درآمد از اقشار درآمدی بالا به پایین کمک می‌کند.

وزیر امور اقتصادی و دارایی سپس به رابطه سیاست‌های ضدتورمی با فقرزدایی اشاره کرد و اظهار داشت: با کاهش تورم، دستمزد واقعی کارگر افزایش می‌یابد که این امر علاوه بر این که همبستگی میان راهبرد هدف‌گذاری تورم با فقرزدایی را مورد تاکید قرار می‌دهد، بهترین هدیه برای کارگران است، زیرا با افزایش تورم، میزان اندک پس‌اندازهای آنان ارزش خود را از دست می‌دهد و پایین‌نگه‌داشتن تورم، به نفع این قشر به شمار می‌رود.

وی هم چنین پایین‌نگه‌داشتن تورم را منجر به سودآوری بنگاه‌ها و رشد اقتصادی، پایین آمدن نرخ بیکاری و فقر دانست و گفت: یکی از سیاست‌های گذشته در جهت نگه‌داشتن وضع موجود یا عدم توفیق در سیاست‌های فقرزدایی در روستاها در رابطه با قیمت محصولات کشاورزی در کشور بود، به طوری که مهمترین محصول کشاورزی که باید در راستای افزایش درآمد بکار گرفته می‌شد، به لحاظ سیاست کنترل قیمت‌ها نادیده گرفته می‌شد. لذا مهمترین سیاست‌ها در رابطه با فقرزدایی، توجه به قیمت واقعی محصولات کشاورزان است.

دکتر دانش جعفری با اشاره به فقرزدایی و تورم و رابطه تورم با ضریب جینی، عنوان کرد: ضریب جینی از تعداد متغیرهای زیادی از جمله سطح تورم جاری و تغییرپذیری

◆ بسترسازی برای
خصوصی‌سازی، از
اولویت‌های
سازمان‌های دولتی است

اعتبار جدید به اقتصاد کشور داده شد که نسبت به سال قبل از آن ۳۹ درصد بیشتر بود.

رییس کل بانک مرکزی گفت: قیمت تولیدات برای مصرف‌کننده در سال گذشته ۱۳/۶ درصد رشد داشت. شاخص، مجموعه رشد قیمت‌ها در طول ۱۲ ماه سال است. لذا مجموعه کالاها در همه شهرها این مقدار رشد قیمت داشتند.

وی برآوردها در این زمینه را با محاسبه متفاوت دانست و گفت: بانک مرکزی تخمین نمی‌زند، بلکه محاسبه می‌کند. شاخص درستی که دنیا قبول دارد، محاسبه است و تخمین برای کارهای دانشگاهی است.

دکتر شیبانی وضعیت صادرات و واردات کشور را نیز تشریح کرد و گفت: ارزش صادرات غیرنفتی گمرکی ۱۶ میلیارد و ۳۰۱ میلیون دلار، صادرات گمرکات ۱۵ میلیارد و ۸۰۹ میلیون دلار و تجارت چمدانی و بازارچه‌ای را ۴۹۲ میلیون دلار بود.

رییس کل بانک مرکزی سپس مازاد تراز حساب جاری کشور را در سال ۸۵ به میزان ۱۸ میلیارد و ۹۹۱ میلیون دلار ذکر کرد و گفت: مازاد تراز بازرگانی کشور نیز ۲۴ میلیارد و ۶۶۲ میلیون دلار بود، اما تراز خدمات کشور شش میلیارد و ۴۸۰ میلیون دلار کسری داشت. درآمد از مسافران خارجی یک میلیارد و ۱۹۵ میلیون دلار و هزینه مسافران ایران در خارج از کشور چهار میلیارد و ۷۶۵ میلیون دلار بود. دکتر شیبانی گفت: میزان انتقالات به داخل در همین مدت ۸۰۹ میلیون دلار بود.

وی اظهار داشت: در سال گذشته، بانک‌ها در مجموع ۱۴ میلیارد و ۸۳۱ میلیون دلار ارز از مردم خریداری کردند. بانک مرکزی نیز چهار میلیارد دلار خریداری کرد و در مجموع ۱۹ میلیارد دلار ارز در سال قبل از مردم خریداری شد.

رییس کل بانک مرکزی موجودی حساب ذخیره ارزی را در اسفند سال ۸۵ به میزان نه میلیارد و ۴۶۹ میلیون دلار و موجودی آن در پایان اردیبهشت ماه امسال را ۱۲ میلیارد دلار عنوان کرد و گفت: البته این حساب، تعهداتی هم داشت.

دکتر شیبانی مجموعه تعهدات بالفعل کشور را در پایان سال معادل ۸۵ میلیارد و ۵۱۴ میلیون دلار، تعهدات بالقوه را ۲۱ میلیارد و ۸۲۴ میلیون و ۷۰۰ هزار دلار و در مجموع ۴۵ میلیارد و ۳۳۸ میلیون دلار ذکر کرد.

رییس کل بانک مرکزی در ادامه گفت: بازده نقدی سهام در سال گذشته ۱۰/۴ درصد و قیمت کل ۳/۸ درصد رشد داشت.

رییس کل بانک مرکزی در ادامه سخنانش در هفدهمین کنفرانس سالانه سیاست‌های پولی و ارزی در تهران، ارتباط بین تورم و نقدینگی را تشریح کرد و گفت: برخی از اقتصاددانان، معتقدند که میان این دو مهم ارتباطی نیست، اما ما مطمئن هستیم که این ارتباط وجود دارد. از این رو، هر طرحی را هم که برای مهار نقدینگی داشتیم، بکار بستیم. دکتر شیبانی سپس خاطر نشان کرد: از دولت مجوز انتشار ۴۰ میلیارد ریال اوراق مشارکت دریافت کردیم و هزینه آن را نیز از ترازنامه بانک مرکزی پرداخت کردیم تا از رشد نقدینگی در جامعه جلوگیری شود.

وی افزود: طبق محاسبه دیوان محاسبات، حدود ۵/۶ درصد رشد نقدینگی به سبب عملیات بانک مرکزی، مهار شد.

وی سپس با بیان اینکه پیش‌بینی می‌کند که رشد قیمت‌ها در سال جاری کاهش یابد، افزود: بودجه دولت امسال انقباضی تدوین شده است. اگر می‌خواهیم قیمت‌ها را کنترل کنیم، حتماً باید رشد نقدینگی پایین‌تر از حد کنونی باشد. دکتر شیبانی سپس تصریح کرد: رشد نقدینگی در اروپا، چهار تا پنج درصد و در پاکستان ۱۴ درصد است و تنها در ایران است که رشد نقدینگی ۴۰ درصد می‌باشد. بنابراین، در دنیا ما در زمره کشورهای با رشد نقدینگی بالا محسوب می‌شویم.

وی گفت: اگر به نقدینگی توجه داشته باشید، بقیه موارد مانند سود بانکی هم متعاقب آن خواهد آمد. از این رو، باید به منشا پرداخت نه معلول.

رییس کل بانک مرکزی تأکید کرد: هدف‌گیری باید به سمت کاهش تورم و نقدینگی باشد و همه مسوولان باید به آن اهتمام ورزند، چرا که بیشترین آسیب‌دیدگان رشد تورم، اقشار ضعیف جامعه هستند. بیشترین خدمت به مردم هم کاهش تورم در کشور است.

رییس کل بانک مرکزی سپس وضعیت اقتصاد ایران در سال ۱۳۸۵ را مثبت ارزیابی کرد و افزود: باید سعی کرد که در سال ۸۶ با سیاست‌گذاری خوب و حفظ آرامش در فضای اقتصادی کشور، این روند تداوم یابد. وی افزود: در سالی که گذشت، درآمد ارزی کشور خوب و بازار ارز بایات بود. صادرات غیرنفتی رشد داشت و واردات هم تا حد معقولی مهار شد.

وی در عین حال حفظ آرامش را در اقتصاد کشور مهم توصیف کرد و گفت: نمی‌توان بدون آرامش به رشد

اگر می‌خواهیم قیمت‌ها را کنترل کنیم، حتماً باید رشد نقدینگی پایین‌تر از حد کنونی باشد

اقتصادی بلندمدت دست یافت. بنابراین، خواستار حفظ آرامش در مدیریت‌ها، تصمیم‌گیری‌ها، سیاست‌های پولی، ارزی گمرکی و مالیاتی شد و افزود: کوچکترین بحث‌ها که موجب برانگیختگی و التهاب در جامعه شود، سرمایه‌گذاری در کشور را دچار مشکل خواهد کرد.

رییس کل بانک مرکزی در ادامه سخنان خود از مدیران بانک‌ها که به گفته او زیر فشار زیاد فعالیت می‌کنند خواست تا همچنان به فعالیت خود ادامه دهند، زیرا آنچه در تاریخ و حافظه‌ها می‌ماند، حسن کار و خدمت است.

وی در بخش دیگری از سخنانش، بانکداری بدون ربا را عین قانون ذکر کرد و گفت: غفلت از این قانون، دنیا و آخرت را تباه می‌کند.

رییس کل بانک مرکزی سپس مذاکرات و مکاتبات با مجامع بین‌المللی درباره عملکرد اقتصادی ایران را یکی از راه‌های مقابله با تهدیدات اخیر ذکر کرد و گفت: به بانک‌های دنیا نامه‌های متعدد نوشته و شرح داده‌ایم که فعالیت‌های ما درست بوده است.

دارایی‌های نظام بانکی طبقه‌بندی می‌شود

معاون امور بانکی و بیمه‌ای وزارت اقتصاد هم گفت: طبقه‌بندی دارایی‌های نظام بانکی به صورت جاری و به صورت مطالبات سررسید گذشته یا معوقه و به مشکوک‌الوصول از سوی نظام بانکی احصا شده و به تصویب شورای پول و اعتبار رسیده است.

به گزارش خبرنگار اقتصادی خبرگزاری فارس، سید حمید پور محمدی در دومین روز همایش سالانه سیاست‌های پولی و ارزی اظهار داشت: رسیدن به اهداف سند چشم‌انداز و سیاست‌های ابلاغی اصل ۴۴، بدون داشتن نهادهای مالی پویا و کارآمد امکان‌پذیر نخواهد بود. وی سپس با اشاره به اینکه نظام پولی کشور اقدامات مهم و اساسی را در دستور کار خود قرار داده، افزود: تعدادی از این اقدامات در حوزه شفافیت مالی موثر بوده است.

پور محمدی خاطر نشان کرد: طبقه‌بندی دارایی‌های نظام بانکی به صورت جاری و به صورت مطالبات سررسید گذشته یا معوقه و مشکوک‌الوصول از سوی نظام بانکی احصا شده و به تصویب شورای پول و اعتبار رسیده است، ضمن اینکه نظام بانکی روش طبقه‌بندی مذکور را در صورت‌های مالی به کار می‌گیرد.

وی پر کشمکش‌ترین تصمیمات در حوزه تصمیمات کشور را تغییر روش محاسبه درآمدها از روش نقدی به تعهدی عنوان کرد و افزود: این روش به تصویب شورای پول و اعتبار رسیده و سومین سال است که روش تعهدی در دستور کار نظام بانکی قرار گرفته است.

وی خاطر نشان کرد: اظهار نظر حسابرسی در صورت‌های مالی با اتکا به مصوبات شورای پول و اعتبار و استانداردهای حسابرسی به تصویب رسیده، به طوری که شان بانک‌ها به شان استانداردهای جهانی نزدیک شد و این اولین بار بود که تمام بانک‌ها - به جز یک بانک و آن هم یک بند - به صورت مقبول از سوی سازمان حسابرسی اعلام شد.

پور محمدی تصریح کرد: استهلاک بانک‌ها تغییر یافته، به طوری که اختلافات میان سازمان مالیاتی و نظام بانکی بر

طرف شده که این امر به شفاف شدن صورت‌های مالی بانک‌های دولتی کمک فراوانی می‌کند.

وی با اشاره به شناسایی مطالبات معوق نظام بانکی و تشکیل بانک اطلاعاتی هم بیان کرد: تصویب دولت در مورد مطالبات معوق نظام بانکی سبب شد که سر فصل‌های مطالبات بانک‌ها از دولت، از قوانین سنواتی خارج شود. معاون امور بانکی و بیمه‌ای وزارت اقتصاد افزود: ضمن آنکه در خصوص مطالبات مشکوک‌الوصول نقطه تلاقی میان شورای پول و اعتبار و بانک‌ها به وجود آمد و در این رابطه طرفین به توافق رسیدند.

پور محمدی سپس با اشاره به اقدامات درونی و بیرونی نظام بانکی برای اجرایی کردن اصل ۴۴ قانون اساسی، عنوان کرد: سهام پنج بانک صادرات، ملت، تجارت، رفاه کارگران و پست بانک مشمول و اگذاری است و در این راستا کار گروهی از یک سال گذشته تشکیل شده است.

وی اضافه کرد: ضمن آنکه شفافیت مالی و آماده‌سازی بانک‌های مشمول و اگذاری و نیز تعیین تکلیف سکه‌های موجود در بانک‌ها و جواهرات قدیمی و کمیاب‌های مالیاتی از اقدامات درونی نظام بانکی در راستای اجرای اصل ۴۴ قانون اساسی است که در کارگروه آماده‌سازی بانک‌ها از یک سال گذشته مطرح است.

پور محمدی با اشاره به جلسات برگزار شده با سازمان بورس و خصوصی‌سازی در راستای رسیدن به ادبیات مشترک، چگونگی عملکرد بیمه‌ها برای خصوصی‌سازی را بیان کرد و گفت: در حال حاضر، چگونگی خصوصی‌سازی بیمه‌ها نیز آغاز شده است، به طوری که همراه بانک‌ها، بیمه‌ها نیز آخرین حلقه مشمول و اگذاری به حساب می‌آیند.

وی با بیان آنکه رسیدن به اهداف چشم‌انداز و سیاست‌های ابلاغی اصل ۴۴ قانون اساسی، با ساز و کارهای موجود نظام بانکی امکان‌پذیر نیست، افزود: موتور بزرگتری بر بیکره نظام بانکی باید افزوده شود تا این حرکت انجام شود. معاون امور بانکی و بیمه وزارت اقتصاد در پایان عنوان کرد: سه بانک سرمایه‌گذاری با سرمایه بالغ بر ۱۰۰ میلیارد تومان در دستور کار شورای عالی بورس قرار گرفته تا به

سهام پنج بانک صادرات، ملت، تجارت، رفاه کارگران و پست بانک مشمول و اگذاری است

زودی تشکیل شود.

سازمان‌های دولتی به خصوصی شدن گرایشی ندارند

همچنین محمود بهمنی، عضو هیات مدیره بانک ملی گفت: برای خصوصی سازی، به ویژه خصوصی سازی بانک‌ها، تعیین یک متولی از ضروریات است. وی گفت: ضروری است که یک متولی ناظر و یک برنامه زمانبندی برای انجام این کار تدوین شود.

بهمنی سپس با بیان اینکه سازمان‌های دولتی به خصوصی شدن گرایشی ندارند، افزود: زمانی که خصوصی سازی توسط مسوولان همان سازمان صورت می‌گیرد، منافع بر لزوم خصوصی سازی ارجحیت می‌یابد.

وی گفت: چنانچه جدایی مالکیت از مدیریت در بخش‌های دولتی صورت نگیرد، باید اذعان داشت که خصوصی سازی به طور کامل محقق نشده است.

عضو هیات مدیره بانک ملی گفت: بستر سازی برای خصوصی سازی، از اولویت‌های سازمانی دولتی است، به طوری که باید وضعیت دارایی‌ها و بدهی‌های آنها مشخص شود، این در حالی است که اگر مقام معظم رهبری تا سه ماه دیگر سکوت کند، وضعیت خصوصی سازی به همین ترتیب ادامه می‌یابد.

بهمنی سپس با بیان اینکه خصوصی سازی بازدهی را افزایش می‌دهد، گفت: در حال حاضر، رقابت میان بخش‌های دولتی ناسالم است، در حالی که در بخش خصوصی رقابت ناسالم وجود ندارد. وی خاطر نشان کرد: اقتصاد بلا تکلیفی در بخش دولتی حاکم است.

انجام کار عملیاتی روی برنامه چهارم

حمید شرکا استاد دانشگاه علامه طباطبایی نیز در ادامه این همایش گفت: چنانچه قانونی برنامه چهارم که لازم‌الاجرا بودن آن برای مسوولان مورد تاکید است، از دو سال گذشته عملیاتی می‌شد، نسبت به مساله خصوصی سازی جلوتر بودیم.

وی افزود: وقت کارشناسان صرف تهیه لوایح و طرح‌های جدید در دولت و مجلس شده، زیرا کار کارشناسی در رابطه با خصوصی سازی باید از صفر آغاز شود، در حالی که این کار در سال گذشته برای برنامه چهارم توسعه انجام شده بود.

شرکا تصریح کرد: علی‌رغم کار کارشناسی که بر روی برنامه چهارم صورت گرفته، تعداد کسانی که این قانون را مطالعه کرده باشند، از تعداد انگشتان دست تجاوز نمی‌کند. بنابراین، بهتر است این قانون بر روی میزها بیاید و کار عملیاتی آن آغاز شود.

استاد دانشگاه علامه گفت: رویکرد در برنامه چهارم با رویکرد دولت جدید متفاوت است و این امر باید در اصلاح قانون برنامه چهارم دیده شود.

وی گفت: رویکرد ما در برنامه چهارم، به صورت تدریجی و منصفانه از اقتصاد دولتی به سوی اقتصاد خصوصی بود.

خصوصی سازی صرفاً به معنای انتقال مالکیت

در ادامه این همایش، احمد مجتهد نیز با بیان اینکه ماهیت دولتی شدن بانک‌ها به کاهش سطح خدمات دولتی منتهی می‌شود، افزود: بسیاری از مشکلات اقتصادی در سال ۵۸ تاکنون (با تغییر شرایط اقتصادی) قابل حل شد. وی با اشاره به طرح مجدد فعالیت بانک‌های خصوصی در برنامه سوم توسعه تحت عنوان موسسات اعتباری و غیربانکی، اظهار داشت: مجوز فعالیت بانک‌های خصوصی در برنامه سوم توسعه با تصویب شورای نگهبان داده شد، اما این مجوز به معنای خصوصی شدن بانک‌های دولتی تلقی نمی‌شد، این در حالی است که هم‌اکنون دولت به دنبال واگذاری تصدی‌گری خود به بخش خصوصی است. مجتهد افزود: لذا در قانون برنامه سوم و چهارم توسعه، به بحث واگذاری فعالیت‌های دولتی به خصوصی اشاراتی شده است.

وی تصریح کرد: خصوصی سازی، صرفاً به معنای انتقال مالکیت است.

سیاست‌های کلی اصل ۴۴ یک مجموعه است

همچنین علی رحمانی، مدیر عامل شرکت بورس در ادامه همایش گفت: سیاست‌های کلی اصل ۴۴ قانون اساسی، مجموعه‌ای است که یکی از اقلام آن را خصوصی سازی تشکیل می‌دهد، به طوری که بند الف آن مبنی بر آزادسازی است. وی با اشاره به بند ب سیاست‌های کلی اصل ۴۴ مبنی بر نهاد سازی حمایتی و بنده آن مبنی بر نهاد سازی تنظیم‌گری، اظهار داشت: در بنده ج جلوگیری از انحصار مورد توجه قرار گرفته، ضمن آنکه بند ج مبنی بر خصوصی سازی است و روح این سیاست‌های کلی بر مقررات‌زایی تاکید دارد.

رحمانی خاطر نشان کرد: مهمترین قانونی که باید وضع شود، در مورد تغییر نقش دولت به نقش هدایت‌گر، سیاست‌گذار و تنظیم‌گراست.

وی اضافه کرد: تحقق اهداف سیاست‌های ابلاغی اصل ۴۴ با تاکید بر یک بند احتمالی موفقیت آن را کاهش می‌دهد. رحمانی گفت: خصوصی سازی علاوه بر رشد اقتصادی و عدالت اجتماعی، اهداف دیگری مانند افزایش اشتغال و پس‌انداز را دنبال می‌کند.

وی سپس با اشاره به ضرورت انجام اقداماتی در راستای خصوصی سازی بانک‌ها گفت: آماده سازی حقوقی بانک‌ها، انطباق با الزامات بورس، تعیین تکلیف سهامداران قدیمی بانک‌ها، توجه به ابعاد مالی بانک‌ها، تجدید ارزیابی دارایی‌ها بانک‌ها، تعیین تکلیف ضمانتنامه‌های آنها، تعیین تکلیف تسهیلات پرداخت شده به شرکت‌های دولتی از حیث تضمین و وثیقه‌ها از جمله اقداماتی است که باید در راستای خصوصی سازی بانک‌ها مورد توجه قرار گیرد.

خصوصی سازی

علاوه بر رشد اقتصادی و عدالت اجتماعی، اهداف دیگری، مانند افزایش اشتغال و پس‌انداز را دنبال می‌کند